

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLETMECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İnsanları özgürlüklerinden yoksun bırakarak cezalandırma olgusu yaklaşık 300 yıllık bir tarihi geçmişe dayanır. Toplumun pek çok kesiminin üzerinde hassasiyetle durduğu, yaşamsal öneme sahip konulardan biride ceza evlerimizde yaşanmakta olan sorunlardır. Yaşanan can kayıpları ve insan hakları ihlalleriyle kamuoyunun gündeminde yer alan ceza evlerimiz, toplumda kaygı yaratmaktadır.

Bu güne kadar yapılan değerlendirmelerde, cezaevlerinin nasıl olması gerektiği yönündeki tartışmaların, bilimsel kriterlerden ve çözümden uzak olduğu gözlenmektedir. Özellikle F tipi cezaevleri ile ilgili olarak Devlet konuya yalnızca güvenlik açısından yaklaşmıştır. İnsan hakları örgütleri, koğuş sitemine karşı önerilen "odaların" birer "hücre" olduğunu, yönetimin keyfi uygulamalarıyla bu hücrelerin birer işkence hane olacağını ileri sürmektedir.

Mahkum sağlığını korumak ve topluma yeniden kazandırmak için gerekli olanağı sağlamak devletin görevidir. Güvenlik nedeniyle önerilen hücreler, yargı kararı olmadan ikinci ceza anlamına gelecektir.

Adli yada siyasi sebeplerle cezaevinde bulunan insanların, beslenme, barınma, sağlık, eğitim, haberleşme, spor,... gibi hakları kısıtlanmaksızın insan onuruna uygun koşullarda yaşama haklarının korunması devletin temel görevlerinden biri olarak sayılmaktadır.

Tutuklu ve hükümlü yakınlarının kamuoyunda sıkça yer alan ifadeleri, konuyla ilgili sivil toplum örgütü raporları, cezaevlerinde tutuklu ve hükümlülerin, cezaevi müdür ve savcısının kişisel tutumuna göre insanlık onuru ile bağdaşmayan çeşitli uygulamalara tabi tutulduklarına ilişkin iddialarla doludur. Bu iddiaların araştırılarak gerçekliğinin tespiti, eğer bu tür uygulamalar varsa, derhal bu duruma son verilmesi, konuyla ilgili suiistimali bulunan kamu görevlileri hakkında gerekli incelemenin yapılması, açılmış davaların bir an önce sonuçlanması, bir insanlık görevi olduğu gibi, hukuk devleti olmanın da gereğidir.

Bu gün ülkemizde binlerce tutuklu ve hükümlünün F tipi cezaevlerinde tek ve üç kişilik hücrelerde tecrit ve izolasyona tabi tutulması iddiaları, bunun aksini ortaya koyan ciddi bir yanıt bulamadığı gibi, cezaevlerinde iyileştirme adı altında yapılan çalışmalar varolan sorunları bir başka boyuta taşıyarak daha da derinleştirmiştir. Sosyal bir varlık olan insanın, yalnızlaştırılması ve yalıtılması, bireyin fiziksel ve ruhsal anlamda sağlık problemleri yaşamasına sebep olmaktadır. Tutukluluk süresince bireyin fiziksel, mental ve psiko-sosyal bütünlüğünün korunması insan haklarının gereğidir ve ahlaki bir sorumluluktur.

Tutuklu ve hükümlülerin temel haklarından olan; açık ve kapalı görüş, telefon görüşmeleri, sağlık problemi olanların zamanında revire çıkmaları ve dilekçe verme haklarının keyfi uygulamalarla engellendiğine ilişkin iddialar bulunmaktadır.

Çağdaş hukukta ceza infazının muhatabı hükümlü olan şahıstır. Fakat hükümlü yakınlarının görüşme, mektuplaşma, telefon gibi iletişim imkanları kısıtlandığında, aynı ceza ailelere de psikolojik olarak çektirilmiş olmaktadır. Bu tarz uygulamalar temel insan hakları ihlali ve ayıbidır.

Ayrıca Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunun 399. maddesi gereği cezalarının tehiri talebinde bulunan tutuklu ve hükümlülerin taleplerinin ön yargıyla reddedildiği ve bu nedenle tedavilerini yaptıramadığı için cezaevinde hayatını kaybeden yurttaşlarımız olduğu iddia edilmektedir.

Dünyanın neresinde ve hangi ülkesinde olursa olsun, işkence ve kötü muamele, topluma ve insanlığa karşı işlenen suçların en büyüğüdür. Irak cezaevlerinde Amerika Birleşik Devletleri güçlerinin yaptığı işkence ve kötü muamele, dünyanın ve insanlığın konuya ilişkin tepki ve hassasiyetini bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Ülkemizde İnsan hakları ihlalleri konusunda, özellikle AB süreciyle birlikte gerek hukuksal alanda, gerekse pratikte ciddi adımlar atılmıştır. Buna rağmen ceza evlerimizle ilgili iddia ve şikayetler varlığını sürdürmektedir. Ceza evlerimizle ilgili olarak yukarıda belirtmeye çalıştığımız iddia ve şikayetlerin, araştırılarak, ceza evlerimizde yaşanan ihlal ve ihmallerin, yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla, Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince meclis araştırması yapılmasını arz ederiz.

Hüseyin ÖZCAN
Mersin Milletvekili
Ve 29 Milletvekili

1. Hüseyin ÖZCAN-Mersin
2. Hasan AYDIN-İstanbul
3. Hasan GÜYÜDAR-Tunceli
4. Sıdika SARİBEKİR-İstanbul
5. Gökhan DURGUN-Hatay
6. Abdulkadir ATEŞ-Gaziantep
7. Yaşar TÜZÜN-Bilecik
8. Ersoy BULUT-Mersin
9. Muzaffer R.KURTULMUŞOĞLU-Ankara
10. Nurettin SÖZEN-Sivas
11. Hasan Fehmi GÜNEŞ-İstanbul
12. Mustafa ÖZYÜREK-Mersin
13. Mehmet PARLAKYİĞİT-Kahramanmaraş
14. N.Gaye ERBATUR-Adana
15. Yüksel ÇORBACIOĞLU-Artvin
16. Mehmet KÜÇÜKAŞIK-Bursa
17. Mehmet Mesut ÖZAKCAN-Aydın
18. Muharrem KILIÇ-Malatya
19. Mustafa GAZALCI-Denizli
20. Mehmet Ziya YERGÖK-Adana
21. Atilla KART-Konya
22. A.İsmet ÇANAKÇI-Ankara
23. Berhan ŞİMŞEK-İstanbul
24. Hakkı ÜLKÜ-İzmir
25. Feridun AYVAZOĞLU-Çorum
26. Vezir AKDEMİR-İzmir
27. Nejat GENCAN-Edirne
28. Şevket GÜRSOY-Adıyaman
29. Gürol ERGİN-Muğla
30. Mustafa YILMAZ-Gaziantep